

# SLOVENŠČINA - PREVERJANJE ZNANJA

**Preberi spodnje besedilo in odgovori na vprašanja, ki mu sledijo. (Piši s pisanimi črkami, čitljivo in pravopisno ter slovnično pravilno.)**

*POKALICA (Silene vulgaris)*

*Pokalica je do 60 cm visoka zelnata trajnica. Njeni listi so nasprotno nameščeni, jajčasti do suličasti. Cvetovi so številni; čaša je napihnjena, blede zelena do belkasto rožnata z dvajsetimi žilami. Ploščica venčnih listov je bela in globoko dvodelna.*

*Rastlina uspeva na suhih travnikih in košenicah. Njena variabilna vrsta z več podvrstami je razširjena po vsej Evropi. Cveti od maja do septembra.*

*(Prirejeno po: Wolfgang Lippert: Travniške cvetice. Prepoznavajmo cvetje na travnikih in pašnikih. Ljubljana: Cankarjeva založba, 2003)*

I. del

## **1. Izberi pravilni odgovor in ga podčrtaj.**

- a) Besedilo opisuje razvoj rastline/ rastlino/ dogajanje v naravi.
- b) Opis je približen/ natančen.
- c) Besedilo je namenjeno večji skupini ljudi (javnosti)/ posamezniku.
- č) Sporočevalec je založba/ avtor dela.

## **2. Izpiši podatke o besedilu.**

- a) Naslov knjige, v kateri je bilo besedilo objavljeno: \_\_\_\_\_
- b) Podnaslov knjige: \_\_\_\_\_
- c) Založba: \_\_\_\_\_
- č) Letnica izdaje: \_\_\_\_\_

## **3. Izpolni tabelo s pomembnimi podatki iz besedila.**

- |   |
|---|
| a) Botanično (latinsko) ime rastline: _____ |
| b) Oblika listov: _____                     |
| c) Rastišče: _____                          |
| č) Čas cvetenja: _____                      |

## **4. V spodnjih povedih podčrtaj pridevnike.**

*Ploščica venčnih listov je bela in dvodelna. Rastlina uspeva na suhih travnikih in košenicah.*

## **5. Dopolni preglednico z besedami iz iste besedne družine.**

SAMOSTALNIK	PRIDEVNIK
<i>trajnica</i>	
	<i>jajčasti</i>
<i>cvetovi</i>	

## **6. Preberi poved, izpiši vse samostalnike in jim določi spol in število.**

*Zaradi sonca se bodo popki kmalu razvili v cvetove. Nabirali bomo zdravilni čaj za pljuča.*

SAMOSTALNIK	ŠTEVILO	SPOL	SKLON

## **7. Poveži.**

Besedi *pokalica* in *rastlina* sta iz iste besedne družine.  
Besedi *veselje* in *radost* sta protipomenki.  
Besedi *zdravilen* in *strupen* sta podpomenka in nadpomenka.  
Besedi *list* in *listnat* sta sopomenki.

## **8. Podčrtaj osebne zaimke.**

*Rastlina se mi zdi znana, vendar o njej ne vem prav veliko. – Veliko manj zelišč bi nabrali brez vaju. - Posušili jih bomo na zračnem podstrešju.*

## **9. Podčrtaj pridevnike in jim določi vrsto (zapiši jo na črto).**

VRSTA PRIDEVNIKA:

Janez ima najlepši avto na vasi. \_\_\_\_\_

Sosedova hiša je na bregu. \_\_\_\_\_

V šoli se učimo angleškega jezika. \_\_\_\_\_

## **10. Vstavi primernike ali presežnike.**

Letošnje tekmovanje je bilo (težak) \_\_\_\_\_ od lanskega.

Las je (tanek) \_\_\_\_\_ kot volna.

Slon je (velik) \_\_\_\_\_ kopenska žival.

## **11. Dopolni spodnjo razpredelnico.**

OSNOVNIK	PRIMERNIK	PRESEŽNIK
sladek		
		Najnižji
	manj utrujen	

trd		
	bolj otročji	
		najredkejši

**12. Samostalnice v oklepaju postavi v pravilno obliko.**

*Iščem sošolca (Sandi) \_\_\_\_\_ . Še pred (dve minuti) \_\_\_\_\_ je bil tukaj. Že dolgo tudi nisem videl (Zdravko) \_\_\_\_\_. S (čopič) \_\_\_\_\_ je znal naslikati lepe slike. Sosed ves teden ni vžgal (avto) \_\_\_\_\_. Odtrgal sem zrelo (breskev) \_\_\_\_\_.*

**13. Odpravi ponavljanje izrazov.**

*Našel sem zdravilno rastlino. Zdravilno rastlino sem že dolgo iskal.*

\_\_\_\_\_

*Ta rastlina ne raste kar povsod. Ta rastlina uspeva le na suhih travnikih.*

\_\_\_\_\_

*Rastlino sem odnesel v bližnje blokovsko naselje. V tem blokovskem naselju živi naš prijatelj, znani botanik.*

\_\_\_\_\_

**14. Popravi napake.**

*Gledal sem odajo o zdravilnih rastlinah. - Bolše vrabec v roki kod golop na strehi. Soset je ujev vrapca. - Ne izmišluj si stvari. Bogato domišlijo imaš, prav za domišlijske spise.*

**15. V premi govor vstavi ločila in popravi začetnico, kjer je potrebno.**

*Janezek vpraša mamo več koliko zobne paste je v tubi  
Ne vem odvrne mama  
Za enkrat okoli fotelja in dvakrat okoli mize ji zaupa Janezek*

**16. Zgornji primer premega govora pretvori v odvisni govor.**

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

II. del

**1. Preberi kitico iz ljudske pesmi in ugotovi značilnosti pesniškega jezika.**

**Na spodnje črte k vsaki značilnosti pripiši primer iz pesmi.**

Po neb' priplava tičica, PRIMER RIME: \_\_\_\_\_  
neznana drobna pevčica. OKRASNI PRIDEVEK: \_\_\_\_\_  
Matjaž jo ugleda, ostrmi, -  
mu trikrat šotor obleti, PONAVLJANJE: \_\_\_\_\_  
na zlatmu jabku obsedi, POOSEBITEV: \_\_\_\_\_  
zažvrgoli, zagostoli: \_\_\_\_\_  
»Na konjča, konjča, kralj Matjaž! ...« LJUDSKO ŠTEVILO: \_\_\_\_\_

**Koliko verzov je v zgornji kitici?** \_\_\_\_\_

**Zapiši sopomenko za besedo *poezija*:** \_\_\_\_\_

**2. Na črte zapiši, katera pesniška sredstva najdemo v spodnjem primeru.**

Sijaj, sijaj, \_\_\_\_\_  
sončece, \_\_\_\_\_  
oj sonce rumeno, \_\_\_\_\_  
kako bom pa sijalo, \_\_\_\_\_  
k' sem vedno žalostno. \_\_\_\_\_

**3. Dokončaj primere:**

Piše kot \_\_\_\_\_

Počasen je kot \_\_\_\_\_

Požrešen si kot \_\_\_\_\_